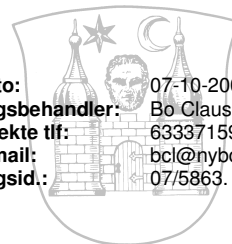

Per Villebro
Sentvedvej 38
5871 Frørup

Dato: 07-10-2008
Sagsbehandler: Bo Clausen
Direkte tlf: 63337159
E-mail: bcl@nyborg.dk
Sagsid.: 07/5863.

§ 12-godkendelse af kvægproduktion på ejendommen matr.nr. 114a m.fl. Frørup By, Frørup beliggende Sentvedvej 38, 5871 Frørup

Nyborg Kommune

Rådhuset
Torvet 1
5800 Nyborg
Telefon: 6333 7000
Telefax: 6333 7001

E-mail: kommune@nyborg.dk
Sikker e-mail: sikkeremail@nyborg.dk

www.nyborg.dk

Teknik- og Miljøafdeling

Nørrevoldgade 9, Nyborg
Træffetid: Mandag og tirsdag
kl. 9.30 – 15.00
Onsdag - LUKKET
Torsdag kl. 9.30 – 16.30
Fredag kl. 9.30 – 13.00

Telefontid: Mandag, tirsdag og onsdag
kl. 9.00 – 15.30
Torsdag 9.00 – 17.00
Fredag 9.00 – 13.30

E-mail: teknik-miljoefatdelingen@nyborg.dk

Borgerservice - servicekontor Nyborg

Træffetid: Mandag og tirsdag
kl. 9.30 – 15.00
Onsdag lukket
Torsdag kl. 9.30 – 17.45
Fredag kl. 9.30 – 13.00

Telefontid: Mandag, tirsdag og onsdag
kl. 9.00 – 15.30
Torsdag 9.00 – 17.00
Fredag 9.00 – 13.30

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
MILJØGODKENDELSE	4
AFGØRELSE	4
VILKÅR FOR GODKENDELSE	4
RETSBESKYTTELSE	9
BORTFALD	9
OFFENTLIGGØRELSE	9
KLAGEVEJLEDNING	10
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	10
MILJØVURDERING	11
1. GRUNDFORHOLD	11
1.1 Ansøger og ejerforhold	11
1.2 Overordnede oplysninger	11
1.3 Beliggenhed og planmæssige forhold	12
2. PRODUKTIONSANLÆG	14
2.1 Drift	14
2.2 Gødningsproduktion og - håndtering	16
2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	16
3. UDBRINGNINGSAREALER	19
3.1 Drift af udbringningsarealer	19
3.2 Gødningsproduktion og -håndtering	19
3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	20
4. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	24
5. AFFALD OG KEMIKALIER	25
6. VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	25
7. PRODUKTIONENS OPHØR	26
8. ALTERNATIVE MULIGHEDER	27
9. SAMMENFATNING	29
BILAG	32
BILAG 1: ANSØGNINGSSKEMA. SKEMA NUMMER 2215, VERSION 5 INKLUSIVE BILAG AF 25. JUNI 2008.	32

Indledning

Emne	Data
Ansøger	Per Villebro
Bedriftens adresse	Sentvedvej 38, 5871 Frørup
Husdyrbrugets navn	Ringergård
Matrikelnummer	114a m.fl. Frørup By, Frørup
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med kvægproduktion
Listebetegnelse	I101a
Ejer	Per Villebro
CHR-nummer	17159
CVR-nummer	26392039
Kontaktperson	Per Villebro
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Kommunen har den 9. maj 2007 modtaget ansøgning om godkendelse af ændring af dyreholdet på ovennævnte ejendom fra en årsproduktion på 190 stk. malkekøer, tung race og 61 stk. opdræt, tung race, svarende til 245 DE til 300 stk. malkekøer, tung race og 300 stk. opdræt, tung race, svarende til 457 DE. I forbindelse med udvidelsen etableres der en gyllebeholder på 4400 m³, en ny køresilo, samt en udvidelse af eksisterende ko- og ungdyrstald.

Ændringen af produktion er omfattet af § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven).

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningsskema. Skemanummer 2215, version 5" inklusive bilag af 25. juni 2008, om §12-godkendelse af virksomheden, samt diverse bilag ligger til grund for godkendelsen. Den indeholder en beskrivelse af virksomheden, samt diverse beregninger af virksomhedens forureningsforhold. Ansøgningen m. bilag er vedlagt som bilag til denne godkendelse.

Godkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Af ansøgningen fremgår, at der er aftale om udbringning af husdyrgødning på ejendommen Holebækvej 3, 5871 Frørup. Da aftalearealerne blandt andet er omfattet af nitratklasse 2 skal der søges om særskilt godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens §16 til dyrkningsarealerne på denne ejendom. Nærværende godkendelse omfatter derfor ikke aftalearealerne på ejendommen Holebækvej 3, men alene ejede og forpagtede arealer. Ansøgning om §16-godkendelse til udsprengningsarealerne på Holebækvej 3 er indsendt.

Miljøgodkendelse

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årsproduktion på 300 stk. malkekøer, tung race og 300 stk. opdræt, tung race, svarende til 457 DE på landbrugsejendommen matr.nr. 114a m.fl. Frørup By, Frørup beliggende Sæntvedvej 38, 5871 Frørup, da det vurderes, at den kan drives uden at give anledning til væsentlig gene for de omboende eller væsentlig påvirkning af naturområder, landskabet, samt grund- og overfladevand.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til §12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven).

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 40, stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages allerede 8 år efter meddelelse af den første godkendelse. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2016.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i afsnittet "Bilag" i "Ansøgningskema. Skema nummer 2215, version 5 af 25. juni 2008", "bilag til Skema nummer 2215" og i nedenstående "Miljøvurdering".

Godkendelsen meddeles under forudsætning af, at nedenstående vilkår overholdes. Vilkårene er omfattet af den 8-årige retsbeskyttelsesperiode. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2.

Vilkår for godkendelse

1. Generelle forhold

Drift og indretning

- 1.1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte ansøgning med bilag, miljøvurderingen og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 1.2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre at stalde og fodringsanlæg holdes rene og tørre.
- 1.3. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
- 1.4. Der skal ske en løbende gennemgang af rutiner, inventar mv. med henblik på at reducere vand- og energiforbrug.

Årsproduktion

1.6 Kvægbruget tillades drevet med et årligt dyrehold på maksimalt:

Art	Antal	Antal DE
Årskøer, st. race	300	352,9
Småkalve, st. race	64	13,1
Opdræt 6 mdr. til kælvning, st. race	236	90,8
		456,8

Beregningen af antallet af DE foretages jf. bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

1.7 Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Information om ændringer på virksomheden

- 1.8 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.9 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 1.10 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Produktionsanlæg

Staldinventar- og drift

- 2.1 Der skal etableres skrabe anlæg på spaltegulve i gangarealet i kostalden på såvel eksisterende som nye del.

Lugt

- 2.2 Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indsendes og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Håndtering og opbevaring af gødning.

- 2.3 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 10 måneder på ejendommen.
- 2.4 Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning skal være forsynet med fast overdækning, senest den 1. september 2009.
- 2.5 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
- 2.6 Overpumpning af gylle til gylletransportvogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder.

Transport

- 2.7 Gylle skal under transport på offentlig vej være opbevaret i lukket beholder, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

- 2.8 Der kun må transporteres gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej og arealerne op til Frørup via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej.
- 2.9 Transport af gylle gennem Frørup må på hverdage kun ske mellem kl. 7.00 og 17.00 og på lørdage og søn- og helligdage kun mellem kl. 8.00 og 17.00.

Spildevand og overfladevand

- 2.10 Vaskevand fra vask af stalde, maskiner og vand fra befæstede arealer skal ledes til gyllebeholder.

Uheld og risici

- 2.11 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf.: 63337000 eller 63336820.
- 2.12 Der skal til stadighed foreligge en ajourført beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanens indhold og placering skal være kendt af alle ansatte.

Støj

- 2.13 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 2.14 Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Skadedyr

- 2.15 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 2.16 Ejendommen skal holdes ryddelig og uden oplag af affald og opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- 2.17 Beholdere til opbevaring af smøreløse m.v. skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og som minimum være overdækket med et halvtag.
- 2.18 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en type-godkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.19 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.20 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler på virksamheden må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

3. Udbringningsarealer

Udbringning af gødning og sprøjtemidler

- 3.1 Der må ikke udbringes husdyrgødning inden for en afstand af 300 m til byzone på lørdage, søn- og helligdage.
- 3.2 Mark nr.: 9-0 og 9-2 skal være udlagt med vedvarende græs og skal drives ekstensivt.
- 3.3 Gylle udbragt på sort jord skal nedfældes.

Kvælstof

- 3.4 På bedriften må ikke anvendes et kvægsædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Markerne 9-0 og 9-2 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).
- 3.5 Vand, der forlader rodzonen, må ikke have en nitratkoncentration større end 72 mg nitrat/l fra arealer i omdrift og 41 mg nitrat/l fra arealer med vedvarende græs.
- 3.6 Udvasning af kvælstof til overfladevand må højst udgøre 48,70 kg N/ha/år.
- 3.7 Der skal foretages konkrete beregninger i Farm-N, der dokumenterer effekten af det valgte sædskifte i forhold til udvasning af kvælstof til grund- og overfladevand. Dokumentation skal opbevares sammen med mark- og gødningsplaner og gemmes i mindst 5 år.
- 3.8 Hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand i indvindingsoplandet til Frørup vandværk, skal virksomheden iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen.

Fosfor

- 3.9 Fosfortildelingen på udspretningsarealerne højest må være 31,7 kg P/ha/år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlån-
de.
- 3.10 Der skal mindst hvert 5 år skal bestemmes fosfortal på enkeltmarker i udspretnings-
arealet. Hvis disse viser en stigning, skal der iværksættes foranstaltninger, f.eks.
nedbringelse af husdyrtrykket, til nedbringelse af fosforoverskuddet. Fosfortal skal
kunne forevises ved tilsyn på forlangende. Eventuelle foranstaltninger til nedbringel-
se af fosforoverskuddet skal ske i dialog med kommunen.

4. Bedste tilgængelige teknik

- 4.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på ba-
sis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener og
forurening fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 4.2 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksamheden dokumentere, at sub-
stitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 4.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlæg, skal kontrolleres
og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

5. Affald

- 5.1 Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.
- 5.2 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- 5.3 Virksamhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for
uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
- 5.4 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container
(større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter af-
tale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke
opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.
- 5.5 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte
opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb
til dræn eller vandløb.

6. Varetagelse af hensyn til landskab

- 6.1 Der skal omkring produktionsanlægget etableres en 3-rækket beplantning omkring
staldanlægget. Beplantningen skal etableres i overensstemmelse med beplantnings-
forslaget anført på kortudsnittet side 26 og skal, foruden buske etableres med hur-
tigtvoksende ammetræer, f.eks. poppel, samt bestandstræer, f.eks. bøg eller eg. Be-
plantningen skal være etableret senest 1 år efter opførelse af de planlagte bygninger.

Inden etablering af beplantningen skal der indsendes en plan for beplantningens indhold og udstrækning til kommunen.

7. Produktionens ophør

- 7.1 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af driften og planlægning og omfanget af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

8. Egenkontrol

- 8.1 Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed), markplaner med tilhørende kortbilag, Farm-N beregninger m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i husdyrgodkendelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 40, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse. Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 40, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- 6) der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

Bortfald

Hvis godkendelsen ikke udnyttes i en periode længere end 5 år bortfalder den.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 14. oktober 2008.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 76. En eventuel klage skal være skriftlig. Den sendes til Nyborg Kommune, der videresender den til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet meddeler andet. Klagefristen udløber den 11. november 2008. Afgørelsen kan i øvrigt indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90.

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Danmarks Naturfredningsforening. Masnæsøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Lokalafdeling Nyborg v. Else Klint.
E-post: nyborg@dn.dk
- Friluftsrådet v. Søren Larsen. Lykkedamsvej 92, 5300 Kerteminde.
E-post: madsen-larsen@dadlnet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: info@ecocouncil.dk
- Miljøcenter Odense. Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ.
E-post: Post@ode.mim.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund v. Frode Thorhauge, Bræbækvej 147, 5550 Lange-
skov.
E-post: fth@kerteminde.dk
- Anders, Lisbeth og Søren Christensen. Sentvedvej 36, 5871 Frørup.
- Marianne Pedersen. Sentvedvej 43, 5871 Frørup.
- Peter Sarud og Stine Knudsen. Sentvedvej 43, 5871 Frørup.
- Jan Rosenkrands og Jeanette Kristensen. Sentvedvej 47, 5871 Frørup.
- Poul Villebro. Sentvedvej 49, 5871 Frørup.
- Allan Knudsen og Arne Pedersen. Egemosevej 4, 5871 Frørup.
- Hans Ove Theill. Egemosevej 7, 5871 Frørup.
- Landboforeningen Centrovic. Att. Ejler Petersen, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg.
E-post: ejp@landbofyn.dk
- Frørup Vandværk. Svinget 5, 5871 Frørup.
- Johannes Fenger, Sentvedvej 33, 5871 Frørup.
- Jens Holme Pedersen, Kogsbøllevej 42, 5800 Nyborg.
- Tom Sørensen, Højbovej 2, 5871 Frørup.
- Ejner Hansen, Kogsbøllevej 80, 5871 Frørup.
- Peter Larsen, Kogsbøllevej 75, 5871 Frørup.

På Nyborg Kommunes vegne den 7. oktober 2008

Birgit Sønderkov Weber
Gruppenleder, Natur og Miljø /Bo Clausen
Miljøsagsbehandler

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om godkendelse - Skema nummer 2215, version 5 inklusive bilag af 25. juni 2008.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget, opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger, som den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring, vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter anlæg og arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod de korrekte juridiske personer.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR-registeret, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug er grundlaget for omfanget af den husdyrproduktion, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af omgivelserne.

Nyborg Kommune

Rådhuset
Torvet 1
5800 Nyborg
Telefon: 6333 7000
Telefax: 6333 7001

E-mail: kommune@nyborg.dk
Sikker e-mail: sikkerpost@nyborg.dk

www.nyborg.dk

Teknik- og Miljøafdeling

Nørrevoldgade 9, Nyborg
Træffetid: Mandag og tirsdag
kl. 9.30 – 15.00
Onsdag - LUKKET
Torsdag kl. 9.30 – 16.30
Fredag kl. 9.30 – 13.00

Telefontid: Mandag, tirsdag og onsdag
kl. 9.00 – 15.30
Torsdag 9.00 – 17.00
Fredag 9.00 – 13.30

E-mail: teknik-miljoefdelingen@nyborg.dk

Borgerservice - servicekontor Nyborg

Træffetid: Mandag og tirsdag
kl. 9.30 – 15.00
Onsdag lukket
Torsdag kl. 9.30 – 17.45
Fredag kl. 9.30 – 13.00

Telefontid: Mandag, tirsdag og onsdag
kl. 9.00 – 15.30
Torsdag 9.00 – 17.00
Fredag 9.00 – 13.30

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede bedrift. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at lade andre ejendomme indgå i denne godkendelse.

Der er foretaget partshøring af naboer indenfor en radius af 500 m fra Sentvedvej 38. Der er i alt foretaget partshøring på 7 ejendomme og 1 vandværk. Der er kommet bemærkninger fra to af de partshørte. Disse drejer sig om bekymring vedrørende forøget trafik på offentlig vej med store tunge traktorer og maskiner, samt den forurening, som en forøget produktion vil give anledning til. De indkomne bemærkninger til ansøgningen indgår i de følgende vurderinger.

Udkast til afgørelse har været i høring i 6 uger. Høringsperioden udløb den 6. oktober 2008. Der indkom bemærkninger fra en af de hørte. Bemærkningerne er indgået i de vurderinger, der ligger til grund for den endelige godkendelse.

Ansøger har anmodet om, at der gives en frist for gennemførelse af det ansøgte på 5 år, da det har et omfang, så det praktisk og økonomisk ikke er muligt at nå det inden for 2 år. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt er beskrevet så konkret, at der kan stilles præcise vilkår til dyreholdets og produktionsanlæggets størrelse. Anmodningen om en 5-årig tidshorisont for gennemførelse af det ansøgte vil derfor kunne imødekommes.

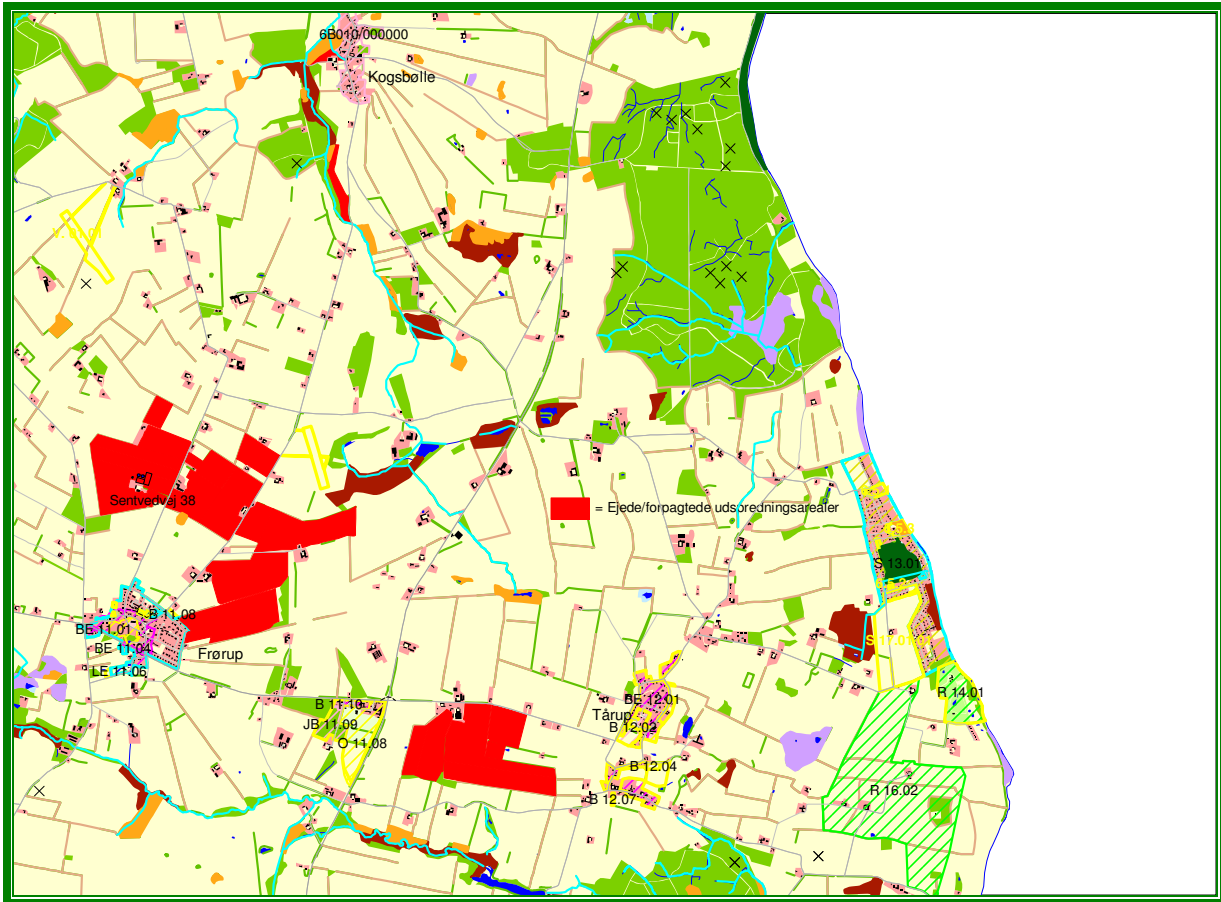
1.3 Beliggenhed og planmæssige forhold

Ved vurderingen af lokaliseringen af produktionsanlægget er der foretaget en afvejning mellem de beskyttelsesinteresser og erhvervmæssige interesser, herunder investerings-sikkerhed i bred forstand og med baggrund i den kortlægning og planlægning, som er tilvejebragt for hvert af de enkelte interesseområder.

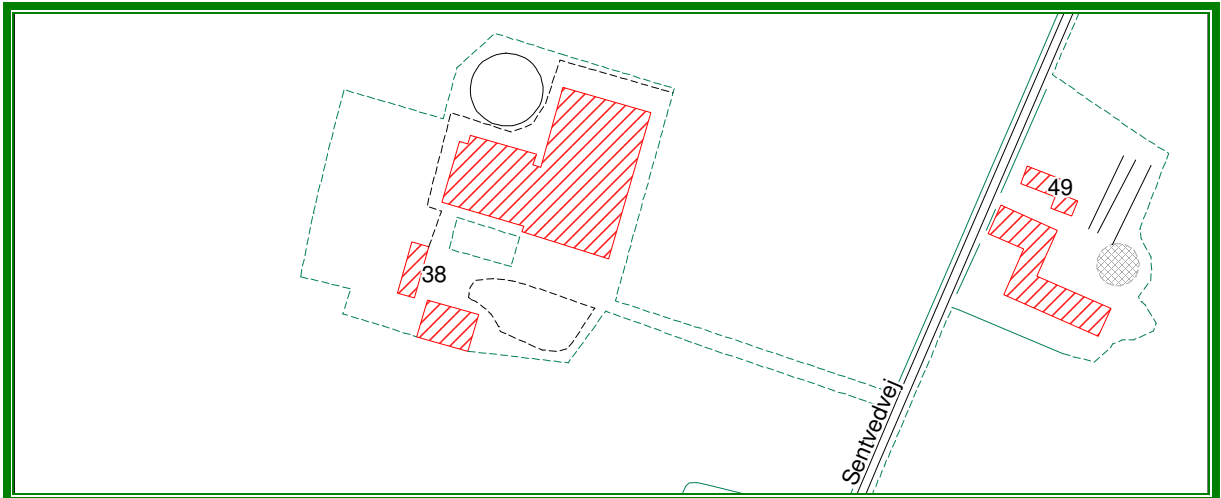
Vurderingen af produktionsanlæggets placering har taget udgangspunkt i et ønske om at skabe og bevare åbne landskaber og beskytte de hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udvikling i det åbne land og landsbyerne, herunder hensyntagen til landbrugsområder og disses muligheder for fremtidig udvikling.

Ejendommen ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til produktionsanlægget og udspretningsarealerne. Nedenstående kortudsnit viser beliggenheden af produktionsanlægget og udspretningsarealerne.

Jf. regionplanretningslinierne i Fyns Amts Regionplan 2005-, der er gældende indtil den nye kommuneplan foreligger ligger hverken produktionsanlægget eller udspretningsarealerne umiddelbart op til højt målsatte naturområder.

Oversigtskort 1: Udbringningsarealer

Oversigtskort 2: Situationsplan

Nærmeste naboejendomme er Santvedvej 47 og 49 i en afstand hhv. 355 og 235 m. Nærmeste byzone er Frørup by ca. 700 m væk. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse er også ca. 700 m. De gældende afstandskrav er overholdt for det planlagte byggeri.

Det vurderes, at der ikke er beliggenheds- eller planmæssige hindringer for gennemførelse af det aktuelle projekt. Der vil blive foretaget en vurdering af påvirkningen af kvælstof og fosfor under afsnittene om produktionsanlægget og udsædningsarealerne.

2. Produktionsanlæg

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af relevante produktions- og driftsmæssige forhold.

2.1 Drift

Der er her foretaget en vurdering af, om der er driftsmæssige og tekniske forhold, der vil give anledning til en uhensigtsmæssig påvirkning af omgivelserne.

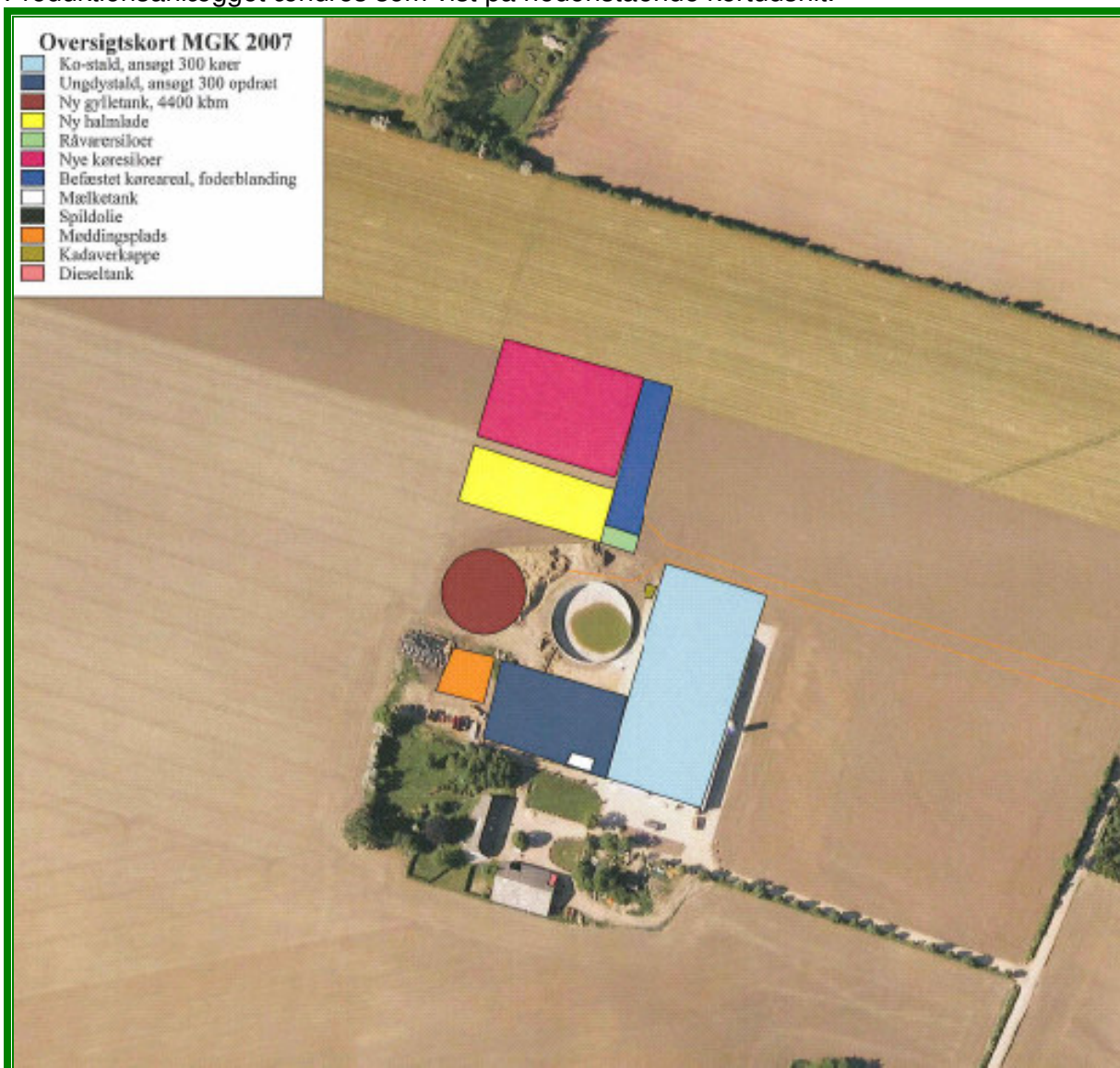
2.1.1 Dyrehold

Produktionen vil efter udvidelsen omfatte:

Art	Antal	Antal DE
Årskøer, st. race	300	352,9
Småkalve, st. race	64	13,1
Opdræt 6 mdr. til kælving, st. race	236	90,8
		456,8

2.1.2 Stalde m.v.

Produktionsanlægget ændres som vist på nedenstående kortudsnit.

Oversigtskort 3: Situationsplan ansøgt

I forhold til den eksisterende bygningsmasse omfatter ansøgningen:

- Forlængelse af eksisterende kostald, så den kan rumme 300 stk. køer.
- Forlængelse af eksisterende ungdyrstald, så den kan rumme 300 stk. årsopdræt.
- Anlæg af nye plan-/køresiloer.
- Anlæg af en ny gyllebeholder på 4400 m³.

Ansøgningen omfatter ikke anlæg af en ny kørevej fra Sentvedvej til produktionsanlægget. Der vil blive søgt særskilt om denne ved kommunens vejafdeling..

2.1.2 Ventilation

Ventilationen af staldene er naturlig ventilation. Den beregnede geneafstand for enkeltbolig i landzone er 103 m. Der vil blive foretaget en vurdering af lugtudbredelsen fra staldanlægget under afsnittet "lugt".

2.1.3 Vandforbrug

Vandforbruget til drikkevand og vask m.v. vil efter udvidelsen af dyreholdet være ca. 10000 m³ – en forøgelse på ca. 2500 m³. Der er monteret vandure til registrering af vandforbruget i staldene. Det anbefales, at der foretages en gennemgang af rutinerne omkring vask m.v. af stalde og af vandinstallationen for at reducere vandforbruget.

2.1.4 Foder

I forbindelse med det ansøgte vil en større andel af foderet blive opbevaret i plansiloer med afløb til gyllebeholder. Der vil stadig kunne forekomme begrænsede oplag af ikke saftgivende ensilage i overdækkede markstakke. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende opbevaringen af foder.

2.1.6 Energiforbrug

Energiforbruget til det ansøgte vurderes at blive ca. 240000 kWh/år og dieselbrændstof-forbruget på 25000 l/år. Da der ikke er gjort tiltag til energisparende foranstaltninger vurderes dette ikke at være lavere end for andre lignende produktioner. Det anbefales, at der føres journal over forbruget, samt foretages en gennemgang af installationer m.v. for at reducere forbruget.

2.1.8 Spildevand

Vaskevand fra vask af stalde, maskiner og vand fra befæstede arealer, i alt ca. 3400 m³ ledes til gyllebeholder. Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Spildevand fra bolig m.v. ledes til godkendt minirenselanlæg. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende vaske- og spildevand på ejendommen.

2.1.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

Virksomheden har en procedure ved uheld der kan medføre forurening. Ved eventuelle uheld kontaktes alarmcentralen og der rettes henvendelse til kommunen. Der er lavet en arbejdspladsvurdering til imødegåelse af arbejdsmiljøulykker. Det vurderes, at risikoen for forurening med gylle, bekæmpelsesmidler m.v. ikke er større end for andre lignende produktioner og det vurderes, at der ikke skal stilles særlige vilkår vedrørende driftsforstyrrelser eller uheld.

2.1.10 Sprøjteudstyr og kemikalieforbrug

Al udsprøjtning og håndtering af sprøjtemidler foretages af maskinstation. Der håndteres derfor ikke sprøjtemidler på ejendommen ligesom der ikke vaskes sprøjteudstyr. Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og opbevaring af kemikalier.

2.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der er her foretaget en vurdering af, om virksomhedens gødningsproduktion og -håndtering giver anledning til en forøget forureningsmæssig risiko.

2.2.1 Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Gødningssystemet er gylle og dybstrøelse. Ejendommens samlede opbevaringskapacitet til gylle, vaskevand m.v. er på 11000 m³. Produktionen af flydende husdyrgødning inklusive spildevand er ca. 11400 m³. Dette giver en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på ca. 11,5 måneder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler for opbevaringskapacitet (9 måneder). Produktionen af dybstrøelsesgødning er ca. 50 tons pr. år. I det omfang dybstrøelsen ikke udbringes direkte opbevares den overdækket på ejendommens møddingsplads eller i overdækket markstak. Der vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår vedrørende gødningsopbevaringen.

For at sikre en så optimal udbringning af husdyrgødning som muligt skal der dog stilles vilkår om, at der på ejendommen altid skal være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 10 måneder.

2.2.2 Håndtering af husdyrgødning

Al gylle suges op fra gylletank af traktordrevet pumpekran monteret på gyllevognen. Det sker på støbt plads med afløb til fortank.

Der skal derfor stilles vilkår om, at overpumpning af gylle til gylletransportvogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder.

2.2.3 Gylleseparering og jordforbedringsmidler

Der er ingen gylleseparering eller anvendelse af jordforbedringsmidler (f.eks. spildevands-slam) på virksomheden.

2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttet natur, omboende, og/eller grundvand. I forbindelse med sagsbehandlingen af godkendelsespligtige husdyrbrug, skal der bl.a. foretages en vurdering af om der kan indføres renere teknologi til mindske af forskellige emissioner fra virksomheden, f.eks. lugt og ammoniak. Der vil i afsnittet vedr. anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) blive foretaget en vurdering af, om disse bidrag til omgivelserne kan reduceres ud over de generelle reduktionskrav.

2.3.1 Ammoniak

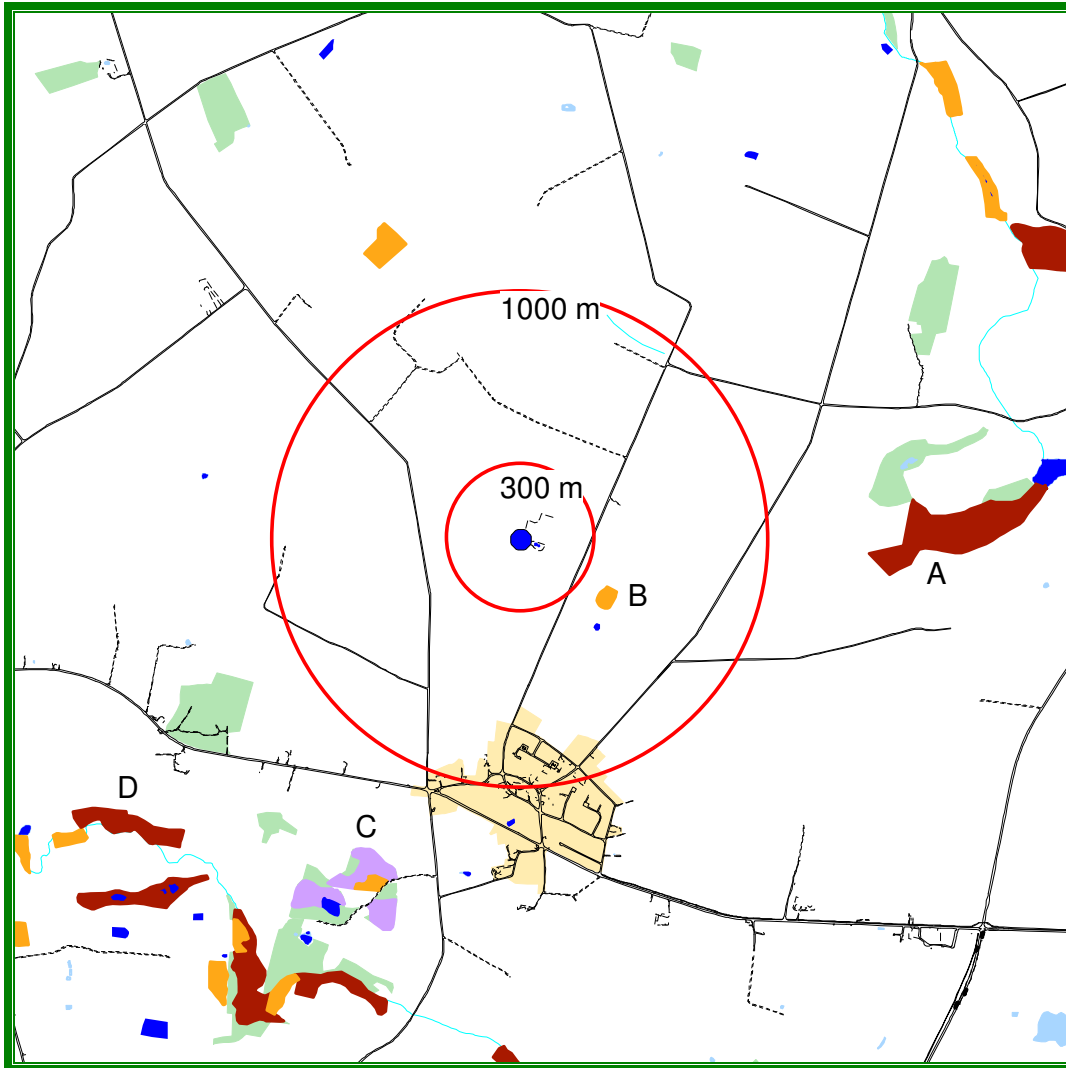
Efter udvidelse af stalde m.v. vil der samlet udledes 4024 kg N/år fra stald- og opbevaringsanlæg. I forhold til den eksisterende produktion øges kvælstofudledningen til atmosfæren med 1368 kg N/år. Ved etablering af skrabe anlæg på spaltegulve i gangarealet i kostalden, samt etablering af fast overdækning af den eksisterende og den nye gyllebeholder er reduktionskravet for kvælstof for det ansøgte (15%) opfyldt. Baggrundsbelastningen for området er 16,7 kg N/ha/år.

Nedenstående kortudsnit viser beliggenheden af beskyttet natur omkring ejendommen. Der er i det følgende foretaget en vurdering af virkningen af ammoniakudledningen for naturtyperne mærket på kortet fra A-D.

- A. C-målsat mose (rigkær, rørsump, ellesump). Afstand fra staldanlægget er ca. 1,4 km. Tålegrænsen er 15-25 kg N/ha/år. Størrelse: ca. 8 ha. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Hyldebladet Baldrian og Vinget Perikon. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,07 kg N/ha/år.

- B. D-målsat mose (rigkær, ellesump). Afstand fra staldanlægget er ca. 310 m. Tålegrænsen er 15-25 kg N/ha/år. Størrelsen er ca. 0,5 ha. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,53 kg N/ha/år.
- C. B-målsat mose (rigkær, rørsump, elle- og pilesump). Afstand fra staldanlægget er ca. 1,5 km. Tålegrænsen er 15-25 kg N/ha/år. Størrelse: ca. 4,1 ha. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Skarntyde, Sump-Hullæbe og Vinget Perikon. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,0 kg N/ha/år.
- D. C-målsat overdrev. Afstand fra staldanlægget er ca. 1,8 km. Tålegrænsen er 10-25 kg N/ha/år. Størrelse: 2,7 ha. Området vurderes værende omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Overdrevet vurderes som et gammelt gødsket overdrev under tilgroning med kratvækst. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,0 kg N/ha/år.

Oversigtskort 4: Beliggenheden af målsat natur omkring Sentvedvej 38

Da tålegrænserne for naturområderne ikke er overskredet, da merbelastningen ikke overstiger 0,7 kg N/ha/år og da det generelle reduktionskrav (15%) er opfyldt vil der blive stillet vilkår svarende til de i ansøgningen anførte foranstaltninger, som betinger opfyldelse af det generelle reduktionskrav.

Der skal derfor stilles vilkår om etablering af skrabe anlæg på spaltegulve i gangarealet i eksisterende og ny kostald, samt at der etableres fast overdækning af begge ejendommens gyllebeholdere.

2.3.2 Lugt

De beregnede lugtgeneområder er i forhold til:

Byzone 400 m

Samlet bebyggelse 265 m

Enkeltbolig i landzone 103 m

Da den mindste afstand til byzone er ca. 700 m, til enkeltbolig i landzone ca. 235 m og da der ikke er samlet bebyggelse indenfor 265 m fra ejendommen vil der ikke blive stillet særlige vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger.

Der skal dog stilles vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen alligevel giver anledning til væsentlige lugtgener ved de omboende.

2.3.3 Transport

Det vurderes, at transport af dyr, foder- og brændstofleverancer til og fra Sentvedvej 38 ikke vil give anledninger til gener for de omboende. Transport af gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej og arealet lige op til Frørup vurderes, hvis gyllen transporteres gennem Frørup, at kunne give anledning til trafik- og støjgener ved boliger. Det vurderes at risikoen for trafik- og støjgener ved boliger minimeres ved transport af gyllen til disse arealer sker via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej. I det omfang der er behov for transport gennem Frørup bør transporten ske på tidspunkter, hvor genen vil være mindst.

Der skal derfor stilles vilkår om, at der kun må transporteres gylle til udspretningsarealerne via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej. Eventuel transport af gylle gennem Frørup må på hverdage kun ske mellem kl. 7.00 og 17.00 og på lørdage og søn- og helligdage kun mellem kl. 8.00 og 17.00.

2.3.4 Lys

Da der ikke er placeret projektorer el. anden arbejdsbelysning der lyser væk fra produktionsanlægget vurderes det, at der ikke vil være lysmæssige gener ved de omboende. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår vedrørende lys.

2.3.5 Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse og placeringen af støjkluder i aflukkede driftsbygninger vurderes det, at produktionen på Sentvedvej 38 kan overholde de generelle krav til støj.

Der skal derfor stilles vilkår om at støjen fra virksomheden ikke må overskride de generelle krav til støj.

2.3.6 Støv

På grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse vurderes det, at virksomheden ikke vil give anledning til væsentlige støjgener. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende støv.

2.3.7 Skadedyr

Hvis virksomheden holdes ryddelig herunder fri for spild af foder og fri for oplag af affald, vurderes det at der ikke er forøget risiko for opformering af rotter. Hvis der desuden foretages den fornødne bekæmpelse af fluer vil disse heller ikke give anledning til gener.

Der skal derfor stilles vilkår om, at virksomheden skal holdes fri for spild af foder og oplag af affald, samt at der skal foretages den fornødne fluebekæmpelse.

3. Udbringningsarealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som udspretningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Der er aftale om udbringning af gylle med Søren Poulsen, Holebækvej 3, 5871 Frørup. Da aftalearealerne blandt andet er omfattet af nitratklasse 2 skal der søges om særskilt godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens §16 til dyrkningsarealerne på denne ejendom. Denne er indsendt og under behandling.

Af ansøgningen fremgår af en del af udbringningsarealet er forpagtede arealer. Disse ejes af: Johannes Fenger, Sentvedvej 33, 5871 Frørup, Jens Holme Pedersen, Kogsbøllevej 42, 5800 Nyborg, Tom Sørensen, Højbovej 2, 5871 Frørup, Ejner Hansen, Kogsbøllevej 80, 5871 Frørup og Peter Larsen, Kogsbøllevej 75, 5871 Frørup. Ejede og forpagtede arealer indgår i nedenstående vurdering af udbringningsarealerne.

3.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udspretningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Af ansøgningen fremgår, at der er valgt sædskiftet K6 og K13, svarende til referencesædskiftet. Fordelingen i procent af afgrøderne i sædskiftet K6 er: Vårkorn 26%, lovpligtige efterafgrøder 6%, vinterkorn 10%, Sædskifte-kløvergræs el. vedvarende græs 40%, helsæd + majs 20%. Sædskiftet svarer til et udlæg af 10% efterafgrøder. K13 er vedvarende græs og omfatter markerne 9-0 og 9-2. Der er ikke udlagt efterafgrøder ud over de generelle krav. Det vurderes ud fra blandt andet gældende regler om udbringning af husdyrgødning, at de oplyste sædskifter kan anvendes i forbindelse med driften af det ansøgte.

Der skal derfor stilles vilkår om at der På bedriften må ikke anvendes et kvægsædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Markerne 9-0 og 9-2 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).

3.2 Gødningsproduktion og –håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne. I afsnit 2.2.2 er der foreslået vilkår vedrørende overpumpning af gylle til gylletransportvogn m.v.. Overpumpning af gylle vil derfor ikke indgå i dette afsnit.

Der sker nedfældning af gylle udbragt på sort jord. Der skal derfor stilles vilkår om, at gylle udbragt på sort jord skal nedfældes.

En del af udspretningsarealet ligger op til byzone (Frørup). Det vurderes at udspretning af gylle på dette areal på uhensigtsmæssige tidspunkter kan give anledning på lugtgene ved boliger i byzone.

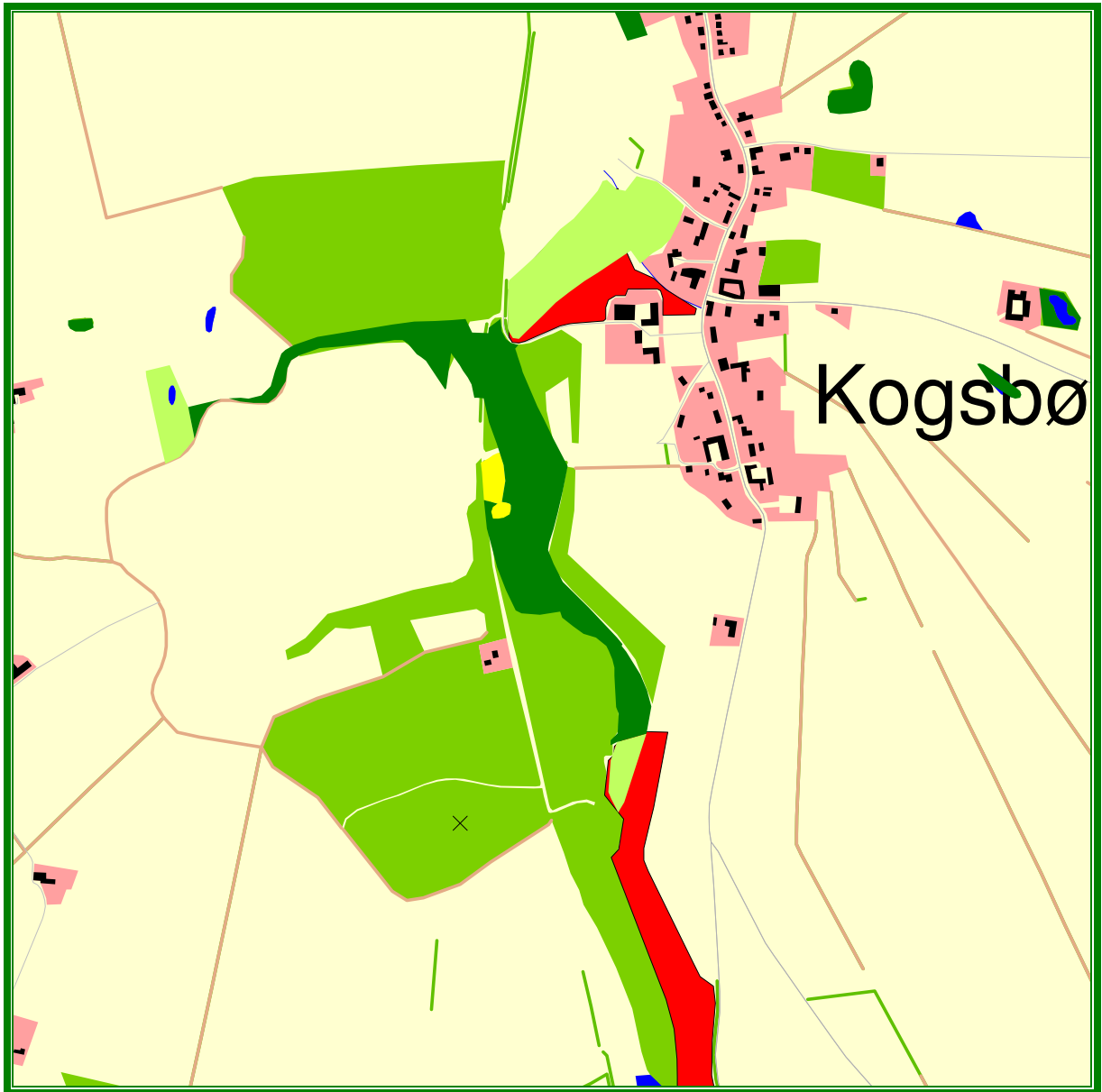
Der skal derfor stilles vilkår om, at der ikke må udbringes gylle inden for en afstand af 300 m til byzone på lørdage, søn- og helligdage.

Da der ikke inden for en afstand af 1000 m fra ejede og forpagtede udspretningsarealer ligger naturarealer omfattet af "bufferzonereglen" vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår vedrørende udbringningen.

En del af det forpagtede areal v. Kogsbølle er engareal beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og er jf. regionplan 2005- D-målsat natur. De er udlagt med vedvarende græs. Der er ikke registreret sjældne eller truede arter på arealerne. De fungerer som afgrænsningsarealer og drives ekstensivt.

Der skal derfor stilles vilkår om, at mark nr.: 9-0 og 9-2 er udlagt med vedvarende græs og drives ekstensivt.

Beliggenheden af engarealerne fremgår af nedenstående kortudsnit.

Oversigtskort 5: Beliggenheden af vedvarende græsningsarealer/eng (lysegrøn markering)

3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosfor-klasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

3.3.1 Fosfor

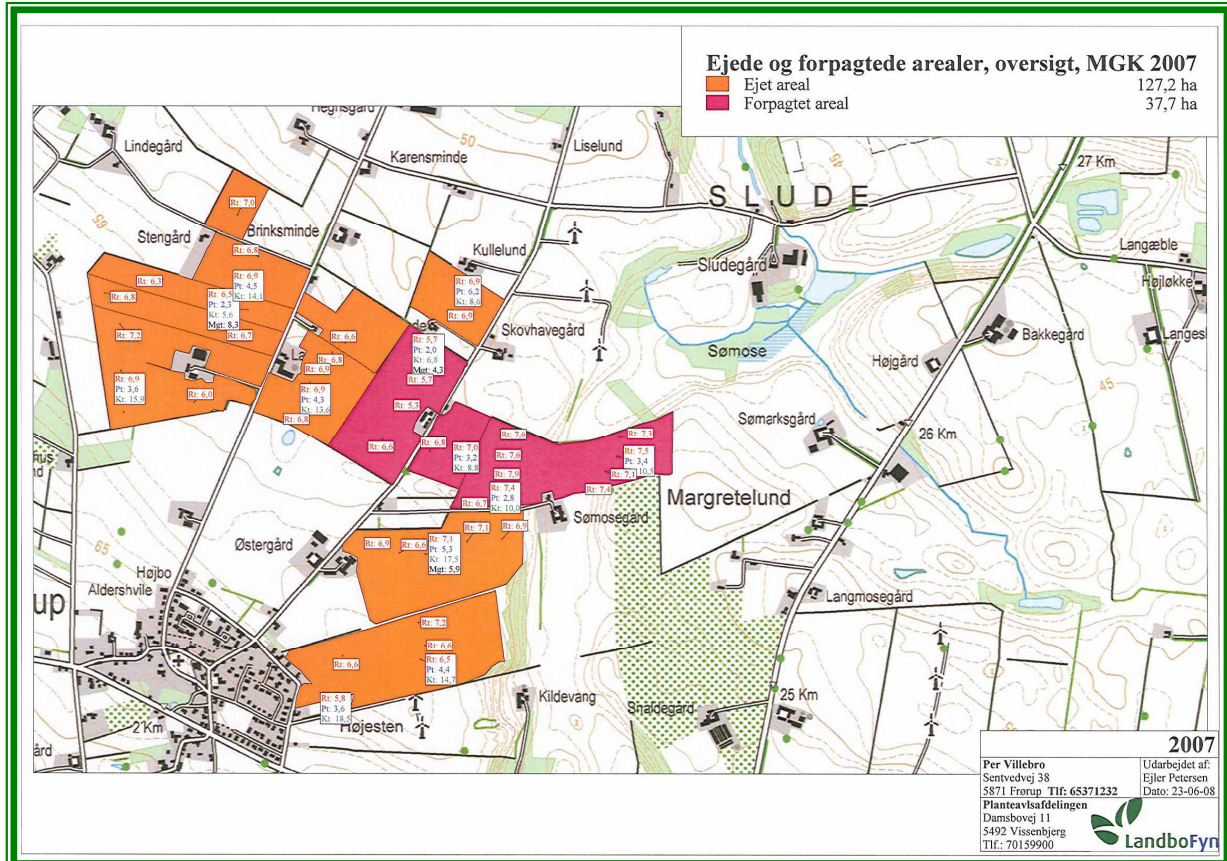
I vurderingen er blandt andet indgået, at 44,62 ha af udspretningsarealerne (mark nr.: 20-0, 20-1, 21-0, 21-1, 22-0, 23-0) afvander via Kongshøj Å til Storebælt. 120,21 ha (mark nr.: 1-0, 2-0, 4-0, 4-1, 5-0, 7-0, 7-1, 9-0, 9-2, 10-0, 11-0, 14-0, 15-0, 18-0, 19-0) afvander til Holckenhavn Nor/Nyborg Fjord. Storebælt vurderes relativt robust i forhold til tilførsel af næringsstoffer. Holckenhavn Nor er et lavvandet nor med et begrænset vandskifte med Nyborg Fjord og en vanddybde på under 2 meter. Noret er stærkt næringsstofpåvirket og med periodevise iltsvind. Holckenhavn Nor er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningen for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstoffilførsler fra oplandet og fra luften. Ca. 30% (ca. 4 ha) af mark nr. 11-0 ligger i oplandet til Natura 2000-vandområde, der er overbelastet med fosfor. Fosfortallet for den del af mark nr. 11-0 er oplyst at være 3,6 og for den resterende del af marken 4,4.

Med et husdyrtryk på 1,7 DE/ha tilføres udspretningsarealerne (164,83 ha) 31,7 kg P/ha/år. Med det valgte sædskifte fjernes 24,9 kg P/ha/år. Med den nuværende drift tilføres med et husdyrtryk på 1,7 DE/ha 35,1 kg p/ha/år. Med det ansøgte reduceres fosforoverskuddet på udspretningsarealerne således med 3,4 kg P/ha/år til 6,8 kg P/ha/år.

Da fosfortallet for den del af udspretningsarealet, der ligger inden for opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor er mindre end 4, vil der ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende fosfortildelingen til dette areal.

Da Storebælt er relativt robust overfor tilførsel af næringsstoffer og da der med det ansøgte sker en reduktion af fosforoverskuddet med ca. 33% vil der ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende fosfortildelingen til den del af udspretningsarealet, som afvander til Storebælt.

Fosfortallene for den del af udspretningsarealet, der afvander til Holckenhavn Nor fremgår af nedenstående kortudsnit.

Som det fremgår af kortudsnittet er fosfortallet kun større end 6 for en enkelt mark (mark nr.: 10-0, i alt 5,18 ha) . Da den resterende del af udspretningsarealet, der afvander til Holckenhavn Nor har fosfortal mindre end 4 (mark nr.: 4-0, 4-1, 5-0, 15-0, 18-0, 19-0, i alt 55,82 ha) eller fosfortal mellem 4 og 6 (mark nr.: 1-0, 2-0, 7-0, 7-1, 11-0 14-0, i alt 53,25 ha) og da der med det ansøgte sker en reduktion af fosforoverskuddet på ca. 33% vil der ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende fosfortildelingen til den del af udspretningsarealet, der afvander til Holckenhavn Nor.

Der skal dog stilles vilkår om, at fosfortildelingen på udspretningsarealerne højst må være 31,7 kg P/ha/år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende. Der skal desuden stilles vilkår om, at der hvert 5 år skal udtages jordprøver på enkeltmarker og bestemmes fosfortal. Hvis disse viser en stigning skal der iværksættes foranstaltninger, f.eks. nedbringelse af husdyrtrykket, til nedbringelse af fosforoverskuddet. Fosfortal skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende. Eventuelle foranstaltninger til nedbringelse af fosforoverskuddet skal ske i dialog med kommunen.

3.3.2 Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

3.3.2.1 Overfladevand

Kun 3,76 ha af udspretningsarealet ligger indenfor afvandingsområde omfattet af nitratklasse 2. Dette betyder, at der kun må udbringes 99,2% af det fulde husdyrtryk på 1,7DE/ha uden foranstaltninger til begrænsning af udvaskningen. Med det valgte sædskifte modvirkes dette og udvaskningen udgør således 48,70 kg N/ha/år. Den resterende del af udspretningsarealet ligger uden for områder omfattet af nitratklasse. Udvasningen er i forhold til den nuværende produktion reduceret med 1,6 kg N/ha/år.

Da der med det ansøgte sker en reduktion af kvælstofudvaskningen til overfladevand på ca. 3% vurderes det, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere tiltag. Der skal dog stilles vilkår om, at udvaskningen af kvælstof til overfladevand højst må være 48,7 kg N/ha/år. Dokumentation for dette i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner, samt Farm-N beregninger skal kunne forevises kommunen på forlangende.

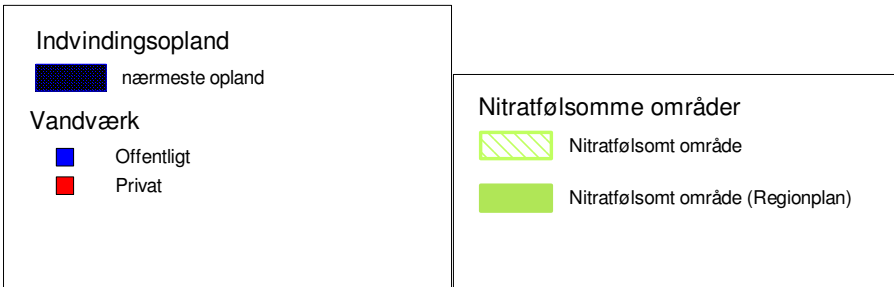
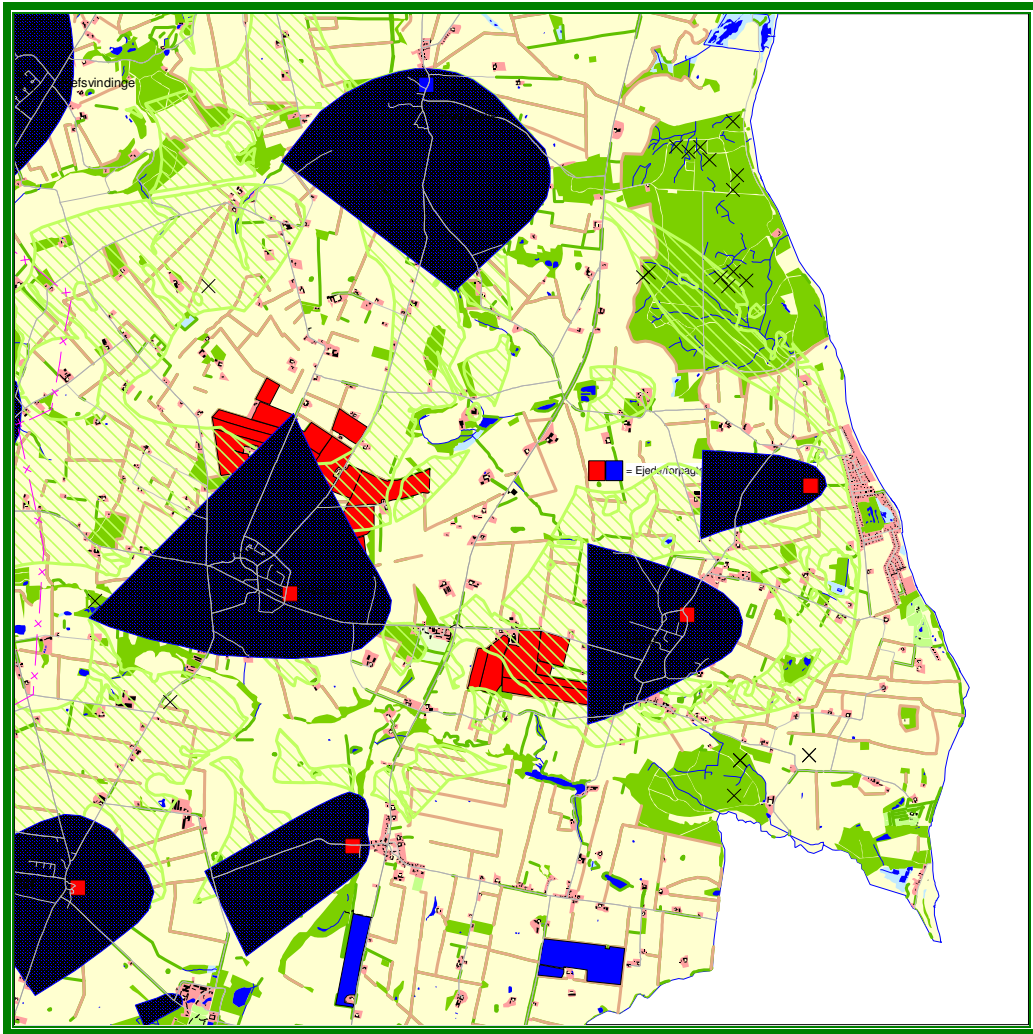
3.3.2.2 Grundvand

Som det fremgår af nedenstående kortudsnit ligger ca. halvdelen (83,76 ha) af udspretningsarealet indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Den nuværende landbrugsdrift har ikke givet anledning til forurening af grundvandet med nitrat.

Beregninger foretaget i ansøgningskemaet viser, at nitratkoncentrationen i det vand der forlader rodzonen er 72 mg nitrat/l. Fra arealerne med vedvarende græs er udvaskningen 41 mg nitrat/l.

Da nitratkoncentrationen i det vand der forlader rodzonen reduceres med 1-2 mg nitrat/l, skal der stilles vilkår om, at nitratkoncentrationen i det vand der forlader rodzonen højst må være 72 mg nitrat/l fra arealer i omdrift og 41 mg nitrat/l fra arealer med vedvarende græs. Da nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen fortsat er væsentligt højere end grænseværdien for nitrat i grundvand, der anvendes til drikkevand, skal virksamheden, hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i indvindingsoplandet til Frørup vandværk, iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen.

Oversigtskort 6: Indvindingsoplande og nitratfølsomme områder

3.3.2.3 Natur

Ansøgningskemaet tager ikke automatisk højde for øvrig natur. Der kan f.eks. være planter og dyrearter i nærheden af udspretningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger af nitrat. Kommunen har derfor her foretaget en konkret vurdering af, om udspretningsarealerne støder op til højt målsat natur, der kan være følsom overfor nitratudvaskning fra udspretningsarealerne.

Da ingen af udspretningsarealerne ligger op til højt målsat natur vil der ikke blive stillet særlige vilkår om etablering af gødnings- og/eller sprøjtefrie bræmmer.

4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Der er i bilag til ansøgningen af 25. juni 2008 "BAT-redegørelse vedr. ansøgning om miljøgodkendelse hos per Villebro, Sentvedvej 38, Frørup" redegjort for følgende:

De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen", (GMP - Good Manufacturing Practice). Derved sikres at produkterne produceres under forhold der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed.

"Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs), er gennemgået med henblik hvilke teknikker der er relevante med hensyn til minimering af ejendommens belastning af omgivelserne.

Ved gennemgang af denne og standarderne bag "Godt Landmandsskab" skal følgende anføres:

- udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med følgende gødningsregnskab i samråd med planteavlskonsulent med henblik på optimal udnyttelse af næringsstofferne,
- udarbejdelse af sprøjteplan, som følges op med markbesøg af konsulent gennem vækstsæsonen med henblik på aktuell behovsbaseret sprøjtning,
- udarbejdelse af sprøjtejournal,
- udbringning af husdyrgødning på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer,
- nedfældning af gylle på sort jord.

Med hensyn til fodring udarbejdes foderplan af konsulent, som til stadighed søger at tilgodese produktionshensynet i forhold til miljøbelastningen.

Til reduktion af ammoniakfordampningen vil der i kostalden blive etableret skrabe anlæg på spalterne i gangarealet. Desuden etableres fast overdækning på både den eksisterende og den ny gyllebeholder.

Gylleforsuring er ikke fundet relevant miljømæssigt eller økonomisk i dette projekt. Der peges i stedet på overdækning af gyllebeholdere samt etablering af skrabe anlæg på spaltegulve.

Staldindretning lever op til produktions- og miljøstandarderne i "Arlagården".

Der er tilvejebragt tilstrækkeligt udspretningsareal, hvorfor der ikke ses nogen miljømæssig fordel ved gylleseparation, da der ikke er mulighed for afbrænding af tørstoffractionen på nuværende tidspunkt.

Vedr. forbrug af vand og energi samt opbevaring af husdyrgødning er det beskrevet tidligere i miljøvurderingen.

Det vurderes på baggrund af ovenstående at der i forhold til omkostningen og miljøgevinsten mindst anvendes den bedst tilgængelige teknik i forbindelse med udvidelse af produk-

tionen. Det vurderes, at den anvendte teknologi ikke medfører nogen form for negative sideeffekter i forhold til f.eks. energiforbrug, dyrevelfærd m.v..

5. Affald og kemikalier

Der er her foretaget en vurdering af, om håndtering og bortskaffelse af affald sker under hensyntagen til omgivelserne.

Brændbart affald (plastic, sække o. lign.) bortskaffes, jf. kommunens affaldsregulativ.

Indretning af olieoplag: 2500 l. (2006) og 1200 l dieseltank mindre end 30 år gammel.

Indretning af kemikalieoplag: Sprøjtemidler håndteres ikke på ejendommen.

Spildolie opbevares så det ikke kan løbe ud og forurene jord og grundvand. Indholdet af beholder bliver ved læk opsamlet i et stort plasticke, som tønden er placeret i. Det skal bemærkes, at farligt affald som spildolie, jf. gældende affaldsregulativ¹ for farligt affald skal opbevares under tag, på fast tæt bund uden mulighed for afløb til kloak jord, vandløb eller grundvand og således, at der er en opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den største benyttede beholder.

Opbevaring af døde dyr sker under kadaverkappe og afhentes af DAKA indenfor 1 døgn.

Det vurderes, at der ikke er forøget forureningsmæssig risiko forbundet med virksomhedens affaldshåndtering. Der er derfor ikke behov for at stille særlige vilkår vedrørende virksomhedens opbevaring og afhændelse af farligt affald og døde dyr.

6. Varetagelse af hensyn til landskab

Med hensyn til landskab er der i det følgende foretaget en vurdering af, hvorvidt den ansøgte produktion kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne, herunder bl.a. bevaringsværdige bebyggelser, kultur- og bymiljøer og landskaber.

Ændringer af produktionsanlægget i forbindelse med det ansøgte er beskrevet i afsnit 2.1.2.

Bygningshøjde målt til tagryg bliver ca. 12 m. på kostald og ca. 9 m. på ungdyrstald.

Taghældningerne bliver 20 grader på kostald og 15 grader på ungdyrstald.

Bygningsmaterialer og farver på nye bygninger bliver i samme materialer som nuværende. Ny gylletank i samme materialer og dermed udseende som eksisterende.

Ansøger har oplyst, at der etableres afskærmende beplantning hvor det er hensigtsmæssigt omkring ejendommen.

Det vurderes, at ejendommens bygningsmasse efter gennemførelse af det ansøgte vil synes meget stor og meget dominerende i lokalområdet. For at mindske det dominerende indtryk af virksomhedens bygningsmasse skal der derfor stilles vilkår om, at der omkring produktionsanlægget skal etableres en 3-rækket beplantning omkring staldanlægget. Be-

¹ Fællesregulativ for farligt affald for de fynske kommuner. 1. august 2003.

plantningen skal etableres i overensstemmelse med nedenstående kortudsnit og skal foruden buske etableres med hurtigtvoksende ammetræer, f.eks. poppel, samt bestandstræer, f.eks. bøg eller eg. Der skal samtidig stilles vilkår om, at beplantningen skal være etableret senest 1 år efter opførelse af de planlagte bygninger. Inden etablering af beplantningen skal der indsendes en plan for beplantningens indhold og udstrækning til kommunen.

Oversigtskort 7: Principskitse for etablering af beplantning omkring Sentvedvej 38

7. Produktionens ophør

Der er her foretaget en vurdering af, om de beskrevne foranstaltninger ved ophør af bedriften er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

I ansøgningen er anført, at der ikke er gjort overvejelser mht. produktionens ophør, da der ikke er planer om udfasningen af produktionen inden for de kommende år.

Det vurderes at produktionsanlægget ikke vil udgøre en forureningsmæssig risiko eller påvirke omgivelserne negativt hvis produktionen på ejendommen nedlægges. Der stilles derfor ikke særlige vilkår om fjernelse af driftsbygningen ved produktionens ophør.

Der skal dog stilles vilkår, der skal sikre en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald ved ophør af produktionen. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af produktionen og planlægning af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

8. Alternative muligheder

Af ovennævnte BAT-redegørelse fremgår de mulige alternativer, som også kan inddrages i forbindelse med det ansøgte. I ovennævnte BAT-redegørelse er redegjort for følgende vedrørende alternative løsninger:

Management

”Der skal redegøres for om der anvendes bedste tilgængelige managementsystem (BAT). Det vil sige om der jf. kravet i EU’s BREF-note for intensive svine- og fjerkræbrug anvendes brug af systemer til håndtering af godt landmandskab eller om der anvendes miljøstyringsystemer eller lignende. Det skal begrundes såfremt, at der ikke anvendes et managementsystem.”

Det skal bemærkes at kvægbrug ikke er specifikt nævnt her. Den aktuelle besvarelse tager dog udgangspunkt i ovennævnte BREF-note for intensive svine- og fjerkræbrug, hvor følgende er beskrevet vedrørende godt landmandskab:

”Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv fjerkræproduktion og svineproduktion. Til forbedring af den generelle miljøpræstation for et intensivt husdyrbrug, er det BAT at udføre alle følgende punkter:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- Planlægge gødning af markerne korrekt.”

Foder

Effekten af at fodringstiltag i en malkebesætning er yderst beskeden i forhold til både N og P.

Ved en markant, og produktionsmæssig meget begrænsende, reduktion i gram P/FE fra 4,6 til 4,2 i fodringen af 385 malkekøer (454 DE) reduceres det samlede fosforoverskud på markerne marginalt i størrelsesorden ca. 50 kg P/år.

Ved en markant, og produktionsmæssig meget begrænsende, reduktion i gram råprotein/FE fra 173 til 168 i fodringen af 300 malkekøer (353 DE) reduceres ammoniakfor-

dampningen fra stald og lager kun med 245 kg N/år. Den samlede N-udvaskningen påvirkes ikke nævnteværdigt deraf.

Staldindretning

Separationsanlæg

Separation af husdyrgødning er ikke BAT og anvendes derfor ikke i forbindelse med det ansøgte. Ammoniakfordampningen fra stald og N- og P-tilførsel til markerne ændres ikke i forbindelse med separation af gyllen. En miljømæssig fordel ved separation af husdyrgødningen på nuværende tidspunkt er alene i relation til håndterings- og fordelingsmæssige forhold.

Afbrændingsproblematikken omfatter en stor afgift samt, det væsentligste, at der ikke findes godkendte egen-kontrolprogrammer til monitorering af emissioner ved forbrændingsprocessen på gårdanlæg.

Da der er tilvejebragt tilstrækkeligt udbringningsarealer er separation ikke valgt.

Skrabeanlæg

Jf. listen over virkemidler i bilag 3 til husdyrloven vil etablering af skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal give 20 % ammoniakreduktion.

Ved etablering af skrabeanlæg i både eksisterende og nyt gangareal reduceres ammoniakfordampningen med 640 kg N/år svarende til 14 % reduktion. Dette tiltag er ansøgt indstillet på at etablere til at imødekomme kravet om BAT på staldindretning. Det generelle beskyttelsesniveau er derigennem overopfyldt med 113 kg N/år, og den samlede ammoniakfordampning øges med 1370 kg N/år.

Faste drænedegulve

Indenfor kvægbrug findes kun BAT-byggeblad for "Præfabrikerede drænedegulve, nr.107.04-51" med en ammoniakreduktion på 50 % i forhold til referencesystem. Indretning af tilbygningen med dette staldsystem er ikke praktisk relevant, da

- den eksisterende stald er med gyllekanaler, hvorfor det er praktisk vanskeligt at kombinere de to gylleudslusningssystemer,
- der er større risiko for at køerne udskrider ved veksling mellem færdsel på skridsikre spaltegulve og mindre skridsikre faste gulve,
- der er større risiko for sundhedsproblemer med klove på faste gulve.

Gylleforsuring

Indenfor kvægbrug har svovlsyrebehandling af gylle betegnelsen BAT-kandidat, jf. BAT-byggeblad 107.04-52. Det indikerer, at miljøeffekten i forhold til udgiften er høj.

Effekten ved at etablere gylleforsuring i hele ko-stalden er en reduceret ammoniakfordampning på 1280 kg N/år i forhold til det ansøgte med skrabeanlæg, og en samlet ammoniakfordampning der øges med ca. 100 kg N/år.

Udgiften til anlægget inkl. overdækning af gyllebeholder er ca. 750.000 kr i anlægsudgift (anlæg + overdækning af gyllebeholder) svarende til årlig ca. 75.000 kr i afskrivning og forrentning. Driftsomkostning (syre, el, service) udgør ca. 6 kr pr. ton behandlet gylle svarende til ca. 40.000 kr pr år. Den samlede årlige udgift kan opgøres til i alt ca. 115.000 kr ved 6 % i rente og 15 års afskrivning. Værdien af en forventet bedre udnyttelsesgrad af husdyrgødningens kvælstof ved udbringning er ikke indregnet konkret her, men jf. BAT-byggebladet kan det vurderes at være ca. 10 kr/kg ammoniak-N.

I forbindelse med endeligt krav om omfang af BAT skal der være proportionalitet mellem udgift og effekt. Etablering af gylleforsuring vil koste ca. 90 kr/kg ammoniak-N reduceret.

Ved indregning af større N-udnyttelse på marken kan det estimeres at være ca. 80 kr/kg ammoniak-N. I denne sag er der ikke sårbar naturområder i nærheden, som påvirkes negativt af det ansøgte med skrabe anlæg etableret. Dette er beskrevet i tidligere fremsendte beregninger. Der synes ikke at være belæg for en så omkostningstung investering.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Både eksisterende og ny gylletank etableres med fast overdækning, hvilket, jf. listen over virkemidler i bilag 3 til husdyrloven, reducerer ammoniakrdampningen med 50 % i forhold til flydelag.

Den begrænsede mængde dybstrøelse fra småkalvene tilføres løbende møddingspladsen.

Udbringning

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gylleudbringning sker med slæbeslanger. Gylle udbragt på sort jord nedfældes. Dybstrøelsen nedbringes hurtigst muligt på sort jord, for at reducere ammoniakfordampningen mest muligt.

Det vurderes ikke aktuelt med gyllenedfældning i vintersæd, da det er forbundet med mange køreskader på afgrøderne.

Det vurderes, at der er redegjort tilstrækkeligt for alternative løsninger til begrænsning af virksomhedens miljøpåvirkning.

9. Sammenfatning

Nedenstående sammenfatter miljøvurderingens konklusioner, samt hvilke særlige vilkår der skal stilles til det ansøgte.

Grundforhold

Det vurderes, at der ikke er beliggenheds- eller planmæssige hindringer for gennemførelse af det aktuelle projekt.

Ansøger har anmodet om, at der gives en frist for gennemførelse af det ansøgte på 5 år, da det har et omfang, så det praktisk og økonomisk ikke er muligt at nå det inden for 2 år. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt er beskrevet så konkret, at der kan stilles præcise vilkår til dyreholdets og produktionsanlæggets størrelse. Anmodningen om en 5-årig tidshorisont for gennemførelse af det ansøgte vil derfor kunne imødekommes.

Produktionsanlæg

Der skal stilles vilkår om en maksimal årlig husdyrproduktion af:

Art	Antal	Antal DE
Årskøer, st. race	300	352,9
Småkalve, st. race	64	13,1
Opdræt 6 mdr. til kælving, st. race	236	90,8
		456,8

Beregningen af antallet af DE foretages jf. bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

For at sikre, at der ikke sker utilsigtet udledning af gylle skal der stilles vilkår om, at overpumpning af gylle til gylletransportvogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder.

For at sikre en så optimal udbringning af husdyrgødning som muligt, skal der stilles vilkår om, at der på ejendommen altid skal være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 10 måneder.

For at opfylde kravet om 15% ammoniakreduktion skal der stilles vilkår om etablering af skrabeanlæg på spaltegulve i gangarealet i eksisterende og ny kostald, samt at der etableres fast overdækning af begge ejendommens gyllebeholdere.

Da den mindste afstand til byzone er ca. 700 m, til enkeltbolig i landzone ca. 235 m og da der ikke er samlet bebyggelse indenfor 265 m fra ejendommen vil der ikke blive stillet særlige vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger. Der skal dog stilles vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen alligevel giver anledning til væsentlige lugtgener ved de omboende.

Det vurderes, at transport af dyr, foder- og brændstofferleverancer til og fra Sentvedvej 38 ikke vil give anledninger til gener for de omboende. Transport af gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej og arealet lige op til Frørup vurderes, hvis gyllen transporteres gennem Frørup, at kunne give anledning til trafik- og støjgener ved boliger. Der skal derfor stilles vilkår om, at der kun må transporteres gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej og arealerne op til Frørup via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej. Eventuel transport af gylle gennem Frørup må på hverdage kun ske mellem kl. 7.00 og 17.00 og på lørdage og søn- og helligdage kun mellem kl. 8.00 og 17.00.

På grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse og placeringen af støjkluder i aflukkede driftsbygninger vurderes det, at produktionen på Sentvedvej 38 kan overholde de generelle krav til støj. Der skal derfor stilles vilkår om at støjen fra virksomheden ikke må overskride de generelle krav til støj.

Der skal desuden stilles vilkår om, at virksomheden skal holdes fri for spild af foder og oplag af affald, samt at der skal foretages den fornødne fluebekæmpelse.

Udbringningsarealer

Det vurderes ud fra blandt andet gældende regler om udbringning af husdyrgødning, at de oplyste sædskifter kan anvendes i forbindelse med driften af det ansøgte. Der skal derfor stilles vilkår om at der På bedriften må ikke anvendes et kvægsædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Markerne 9-0 og 9-2 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).

Der sker nedfældning af gylle udbragt på sort jord. Der skal derfor stilles vilkår om, at gylle udbragt på sort jord skal nedfældes.

En del af udspretningsarealet ligger op til byzone (Frørup). Det vurderes at udspretning af gylle på dette areal på uhensigtsmæssige tidspunkter kan give anledning på lugtgener ved boliger i byzone. Der skal derfor stilles vilkår om, at der ikke må udbringes gylle inden for en afstand af 300 m til byzone på lørdage, søn- og helligdage.

Da der ikke inden for en afstand af 1000 m fra ejede og forpagtede udspretningsarealer ligger naturarealer omfattet af "bufferzonereglen" eller andre højt målsatte naturtyper vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår vedrørende udbringningen.

En del af det forpagtede areal v. Kogsbølle er engareal beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og er jf. regionplan 2005- D-målsat natur. De er udlagt med vedvarende græs. Der er ikke registreret sjældne eller truede arter på arealerne. De fungerer som afgræsningsarealer og drives ekstensivt. Der skal derfor stilles vilkår om, at mark nr.: 9-0 og 9-2 er udlagt med vedvarende græs og drives ekstensivt.

Da fosfortallet for den del af udspretningsarealet, der ligger i opland til Natura 2000-område der er overbelastet med fosfor er mindre end 4 og da fosforoverskuddet på den øvrige del af udspretningsarealet reduceres med ca. 33% til 6,8 kg P/ha/år vurderes det, at der ikke skal stilles særlige vilkår vedrørende fosfortildelingen til udspretningsarealerne. Der skal dog stilles vilkår om, at fosfortildelingen på udspretningsarealerne højst må være 31,7 kg P/ha/år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende. Der skal desuden stilles vilkår om, at der hvert 5 år skal udtages jordprøver på enkeltmarker og bestemmes fosfortal. Hvis disse viser en stigning skal der iværksættes foranstaltninger, f.eks. nedbringelse af husdyrtrykket, til nedbringelse af fosforoverskuddet. Fosfortal skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende. Eventuelle foranstaltninger til nedbringelse af fosforoverskuddet skal ske i dialog med kommunen.

Da der med det ansøgte sker en reduktion af kvælstofudvaskningen til overfladevand på ca. 3% vurderes det, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere tiltag. Der skal dog stilles vilkår om, at udvaskningen af kvælstof til overfladevand højst må være 48,7 kg N/ha/år. Dokumentation for dette i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner, samt Farm-N beregning skal kunne forevises kommunen på forlangende.

Da nitratkoncentrationen i det vand der forlader rodzonen reduceres med 1-2 mg nitrat/l skal der stilles vilkår om, at nitratkoncentrationen i det vand der forlader rodzonen højst må være 72 mg nitrat/l fra arealer i omdrift og 41 mg nitrat/l fra arealer med vedvarende græs. Da nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen fortsat er væsentligt højere end grænseværdien for nitrat i grundvand, der anvendes til drikkevand, skal virksamheden, hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i indvindingsoplandet til Frørup vandværk, iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen.

Da ingen af udspretningsarealerne ligger op til højt målsat natur vil der ikke blive stillet særlige vilkår om etablering af gødnings- og/eller sprøjtefrie bræmmer.

Bedste tilgængelige teknik

Det vurderes på baggrund af ovenstående at der i forhold til omkostningen og miljøgevinsten mindst anvendes den bedst tilgængelige teknik i forbindelse med udvidelse af produktionen. Det vurderes, at den anvendte teknologi ikke medfører nogen form for negative sideeffekter i forhold til f.eks. energiforbrug, dyrevelfærd m.v..

Affald og kemikalier

Det vurderes, at der ikke er forøget forureningsmæssig risiko forbundet med virksomhedens affaldshåndtering. Der er derfor ikke behov for at stille særlige vilkår vedrørende virksomhedens opbevaring og afhændelse af farligt affald og døde dyr.

Varetagelse af hensynet til landskab

Det vurderes, at ejendommens bygningsmasse efter gennemførelse af det ansøgte vil synes meget stor og meget dominerende i lokalområdet. For at mindske det dominerende indtryk af virksomhedens bygningsmasse skal der derfor stilles vilkår om, at der omkring produktionsanlægget skal etableres en 3-rækket beplantning omkring staldanlægget. Beplantningen skal etableres i overensstemmelse med beplantningsforslaget anført på kortudsnittet side 26 og skal, foruden buske etableres med hurtigtvoksende ammetræer, f.eks. poppel, samt bestandstræer, f.eks. bøg eller eg. Der skal samtidig stilles vilkår om, at be-

plantningen skal være etableret senest 1 år efter opførelse af de planlagte bygninger. Inden etablering af beplantningen skal der indsendes en plan for beplantningens indhold og udstrækning til kommunen.

Produktionens ophør

Det vurderes at produktionsanlægget ikke vil udgøre en forureningsmæssig risiko eller påvirke omgivelserne negativt hvis produktionen på ejendommen nedlægges. Der stilles derfor ikke særlige vilkår om fjernelse af driftsbygningen ved produktionens ophør.

Der skal dog stilles vilkår, der skal sikre en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald ved ophør af produktionen. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af produktionen og planlægning af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

Alternative muligheder

Det vurderes, at der er redegjort tilstrækkeligt for alternative løsninger til begrænsning af virksomhedens miljøpåvirkning.

7. oktober 2008
Bo Clausen

Bilag

Bilag 1: Ansøgningskema. Skema nummer 2215, version 5 inklusive bilag af 25. juni 2008.